

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(Jelka Godec, prvopodpisana)

Ljubljana, 13. maj 2024

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

ZADEVA: Zahteva za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije

Spoštovani!

Na podlagi 85. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a) in prvega odstavka 58. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21) podpisani poslanke in poslanci zahtevamo sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije z naslednjo točko dnevnega reda:

1. Predlog sklepa Vladi Republike Slovenije za takojšnjo odpravo pomanjkljivosti
Zakona o dolgotrajni oskrbi.

I. Razlogi za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije

Po več kot dvajsetih letih poskusov vzpostavitve ustrezno delujočega sistema dolgotrajne oskrbe in preko sto variantah zakona je vlada Janeza Janše v izjemno težkih časih epidemije COVID-19 pripravila predlog Zakona o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk), s katerim bi kot napredna, humana in socialno odgovorna družba vsem državljanom, ki zaradi bolezni, starosti, poškodb ali invalidnosti ne zmorejo več samostojno poskrbeti zase, zagotovili pogoje za dostopno, kakovostno, varno in celovito obravnavo in oskrbo. Zakon je bil v Državnem zboru Republike Slovenije

sprejet 9. decembra 2021, izvajati pa bi se moral začeti 1. januarjem 2023. Ob tem smo v takratni koaliciji poudarjali, da skrb za starejše ni samo naša dolžnost, ampak je tudi izraz družbene razvitosti, odgovornosti in empatije. Je odraz spoštovanja do ljudi, ki so gradili našo državo ter trdo delali in skrbeli za njen razvoj. Ponosni smo, da je takratni vladi in koaliciji ob grobem »metanju polen pod noge« s strani takratne opozicije in njene »civilne družbe«, pa tudi nekaterih, ki so zadolženi za izvajanje oskrbe starejših in nemočnih, uspelo presekali gordijski vozol dolgoletnih kupčkanj in preračunavarij na račun starejših in najšibkejših.

Z zakonom smo opredelili javno mrežo, ki jo država in lokalne skupnosti razvijajo skupaj. Vsem, ki potrebujejo dolgotrajno oskrbo, bi bila na voljo v obliki, kot jo potrebujejo: oskrba na domu ali v instituciji, pravica do oskrbovalca družinskega člana, storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti ter možnost, da se upravičenec pravico odloči koristiti v obliki denarnega prejemka. Zakon je tako jasno definiral vse pravice, ki bi se postopoma uvedle do leta 2024. Uporabniki, ki so do takrat bivali v instituciji, bi bili ocenjeni glede upravičenosti do dolgotrajne oskrbe bodisi po uradni dolžnosti bodisi prevedeni v skladu s prevedbeno tabelo v eno izmed kategorij dolgotrajne oskrbe. S tem smo uporabnikom pomembno prihranili administrativne obremenitve. Do popolne uveljavitve zakona bi se zavarovancem zagotavljalo vse zdravstvene pravice, ki izhajajo iz pravic obveznega zdravstvenega zavarovanja. Z zakonom so bila zagotovljena tudi vsa potrebna finančna sredstva. Zakon je tako prinesel pomembno boljše pogoje za uporabnike, saj bi se pravice oziroma storitve, ki bi jih potrebovali, financirale iz javnih virov, kar bi predstavljalo veliko finančno razbremenitev. Odgovornost in naloge je z zakonom prejel tudi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), in sicer postavitev informacijskega sistema in zagotovitev usposobljenega kadra za izvajanje aktivnosti. Do vzpostavitve sistema zavarovanja za dolgotrajno oskrbo se je štelo, da so upravičenci do pravic iz naslova zakona vsi, ki so obvezno zdravstveno zavarovani.

Zakon o dolgotrajni oskrbi je državljanom prinesel upanje, da v starosti ne bodo ostali sami in brez zdravstvene oskrbe ter pomoči. Sistem dolgotrajne oskrbe, s katerim se bo poskrbelo, da bo vsak starostnik svoja zadnja leta preživel brez nepotrebnih stisk in pomanjkanja, je bil vzpostavljen.

Kmalu po prisegi vlade dr. Roberta Goloba junija 2022 je koalicija strank Gibanja Svobode, Socialnih demokratov in Levice napovedala spremembo že veljavnega Zakona o dolgotrajni oskrbi. Namesto da bi nadaljevala priprave na vzpostavitev sistema s 1.1.2023, je v javnosti pričela širiti informacije, da je zakon neizvedljiv, da pravice, za katere so bili roki jasno in povsem realno določeni, ne bodo mogle stopiti v veljavo pravočasno, da finančni viri niso zagotovljeni, da bo dolgotrajna oskrba po novem bistveno dražja, da bodo z letom 2023 nekateri uporabniki dolgotrajne oskrbe celo na slabšem, da se ukinja dodatek za pomoč in postrežbo, da se krši obstoječe kadrovske profile, ... Vse to so bile laži in zavajanja, saj so koalicijo gnali maščevalnost, zavist ter obračun in rušenje vsega dobrega, kar je v zgolj dveh letih naredila vlada Janeza Janše.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pod vodstvom Luke Mesca je pred poletjem 2022 pripravilo novelo zakona, s katero so uveljavitev posameznih pravic v okviru dolgotrajne oskrbe zamaknili za leto dni. Minister Mesec je

takrat trdil, da zakona ni mogoče izvajati v rokih in vsebini, kot ju predvideva, zato bodo do novih predvidenih datumov uveljavitve »vzpostavili sistem dolgotrajne oskrbe kot nov steber socialne varnosti, ki bo v povezavi s spremembami drugih sistemov socialne varnosti (zdravstva, socialnega varstva in pokojninskega varstva) in dodatnimi javnimi viri omogočal ter zagotavljal opravljanje dolgotrajne oskrbe kot integrirane dejavnosti vseh storitev in ki bo ljudem čim dlje omogočal samostojno in varno življenje.«

Glede na utemeljitve po nujnosti zamika izvajanja zakona lahko predhodno navedenim argumentom, da so Golobovo vlado in koalicijo gnali maščevalnost, zavist ter obračun in rušenje vsega dobrega, kar je v zgolj dveh letih naredila vlada Janeza Janše, lahko dodamo še nesposobnost in neučinkovitost aktualne oblasti. Na ministrstvu so imeli dovolj časa, da bi do predvidenih rokov naredili še vse preostalo potrebno za uveljavitev zakona, pa tega očitno niso bili sposobni.

Konec novembra 2022 so volivci na referendumu odločali o noveli zakona Golobove vlade in zamiku uveljavitev pravic dolgotrajne oskrbe ter zamik potrdili. V volilni kampanji so predstavniki vlade in koalicije skupaj s svojo izbrano civilno družbo volivce še naprej zavajali, da je zakon neizvedljiv, da pravice ne bodo mogle stopiti v veljavo pravočasno, da finančni viri niso zagotovljeni, da bo dolgotrajna oskrba po novem bistveno dražja, da bodo z letom 2023 nekateri uporabniki dolgotrajne oskrbe celo na slabšem, da se ukinja dodatek za pomoč in postrežbo, da se krši obstoječe kadrovske profile. Volivci so jim, žal, nasedli.

V letu 2023 se je v polnosti razgalila vsa nesposobnost, neučinkovitost in prazne floskule vlade ter koalicije. Vlada ni sledila volji volivcev na referendumu in ni pripravila vsega za uveljavitev zakona z enoletnim zamikom, za kar so ji ljudje na referendumu dali mandat, pač pa je pripravila in na dopisni seji sprejela nov zakon, ki so ga 21. julija 2023 koalicijski poslanci sprejeli. Z novim zakonom pa se je uveljavitev vseh pravic, razen ene, zamaknila za bistveno več kot za leto dni, za kar je dobila mandat vlada in koalicija na podlagi volje ljudstva, izražene na referendumu. Zakon Golobove vlade tudi ni uzakonil sistema dolgotrajne oskrbe kot novega stebra socialne varnosti, ki bo v povezavi s spremembami drugih sistemov socialne varnosti (zdravstva, socialnega varstva in pokojninskega varstva) in dodatnimi javnimi viri omogočal ter zagotavljal opravljanje dolgotrajne oskrbe kot integrirane dejavnosti vseh storitev in ki bo ljudem čim dlje omogočal samostojno in varno življenje, kot so obljubljali. Novi zakon je bil v bistvenih delih (pravice) prepis prejšnjega, na številnih področjih pa je izvajanje zbirokratiziral in nabor upravičenj celo zmanjšal. Državljeni so namreč z njim dobili nove birokratske ovire in nov obvezni prispevek oziroma davek za dolgotrajno oskrbo ter obveznost doplačila storitev.

Spomnimo tudi na ureditev statusa upokoencev, ki skrbijo za družinskega člana, ki ga je Zakon o dolgotrajni oskrbi (ZDosk), ki je bil sprejet v času Janševe vlade, reševal in je enemu od upokojenih partnerjev omogočal pridobitev statusa oskrbovalca družinskega člana, česar zakon Golobove vlade ne omogoča. Čeprav so podatki jasni in kažejo, da je med tistimi, ki skrbijo za svoje družinske člane, največ prav upokoencev, ti po novem zakonu Golobove vlade ne morejo dobiti statusa oskrbovalca in pripadajočih pravic.

Lani smo v medijih prebirali novice, kako Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju ZZZS) vsem zavarovancem pošilja nerazumljive in povsem nepotrebne odločbe glede upravičenosti do dolgotrajne oskrbe. Šlo je za nepotrebno pisno obvestilo, ki ga je na novo uzakonil zakon Golobove vlade, ki pa je davkoplačevalce stalo najmanj 1,3 milijona evrov. Gre za nepotreben birokratsko-administrativen ukrep v 129. členu novega zakona, saj je bila v zakonu, ki je bil sprejet v času prejšnje vlade, predvidena ureditev statusa zavarovanca za dolgotrajno oskrbo po uradni dolžnosti, brez nepotrebne in drage papirologije.

S 1. januarjem 2024 bi morala stopiti v veljavo prva od pravic, in sicer pravica do oskrbovalca družinskega člana. Te pravice s 1. januarjem 2024 ni pridobil nihče. Torej je ministrstvo, poleg prej navedenega, grobo kršilo zakon in številnim preprečilo uveljavitev uzakonjene pravice s 1. januarjem 2024. Tudi danes stanje ni veliko boljše. Zaradi formalnih postopkov glede priznanja upravičenosti, kjer postopki trajajo več mesecev, se zakon ne izvaja tako, kot je bil sprejet. Poleg tega številnim ni priznana upravičenost do oskrbovalca družinskega člana, bila pa bi jim priznana, v kolikor bi v veljavi ostal zakon prejšnje vlade (upokojeni partner, ki skrbi za ženo ali moža). Potrebno je ponovno opozoriti, da sta vlada in koalicija tudi v tem delu delovali mimo na referendumu izražene volje ljudi, ki so jim dali mandat samo za enoletni zamik pravic, ne tudi za njihovo krčenje. Po podatkih Skupnosti centrov za socialno delo so centri od decembra lanskega leta prejeli 1005 novih vlog za oskrbovalca družinskega člana in 466 vlog za preoblikovanje statusa družinskega pomočnika, ki je bil opredeljen v zakonu o socialnem varstvu. Tako oskrbovanci kot oskrbovalci so postali ujetniki neoperativne in nesposobne ekipe na Ministrstvu za solidarno prihodnost, kršene so jim pravice, ki jim pripadajo po zakonu.

Prav tako so na ZZZS v dopisu ministru za solidarno prihodnost Simonu Maljevcu opozorili, da nekateri ključni dogovori kljub večkratnim opozorilom niso uresničeni tudi po več mesecev in pri tem izpostavili: »Tak način dela predstavlja veliko tveganje, da sistem dolgotrajne oskrbe ne bo v celoti vzpostavljen in ne bo začel delovati v letu 2025.«. Na ZZZS tudi opozarjajo, da so že februarja predstavili rešitev informacijske podpore za izvajanje Zakona o dolgotrajni oskrbi v delu pristojnosti, ki jih ima ZZZS. Kljub dogovoru, da jih bo ministrstvo v sodelovanju z Inštitutom Republike Slovenije za socialno varstvo dopolnilo, se to še ni zgodilo. ZZZS pa tudi nima še nobenih informacij glede vzpostavitve začasnih informacijskih rešitev za vstopne točke na CSD in povezovanje teh z ZZZS.

Gleda na dosedanjo neučinkovitost vlade in koalicije lahko upravičeno in z zaskrbljenostjo predvidevamo, da tudi druge pravice v okviru dolgotrajne oskrbe, ki so bile z novim zakonom itak zamaknjene, ne bodo uveljavljene niti v novo postavljenih rokih: pravica do dolgotrajne oskrbe na domu, pravica do dolgotrajne oskrbe v institucijah, pravica do denarnega prejemka in ostale.

Pravica do dolgotrajne oskrbe na domu naj bi se začela izvajati s 1. julijem 2025. Obseg storitev dolgotrajne oskrbe na domu je predviden v enakem obsegu kot za uporabnike v domovih starejših občanov. Poleg tega je minister za solidarno prihodnost izpostavil, da bodo tudi tiste storitve, ki so bile do zdaj dosegljive samo v domu za starejše, dostopne tudi na domu. Denimo fizioterapija, delovna terapija in podobno. V realnosti pa se upravičeno postavlja vprašanje, ali bodo vsi upravičenci vse te storitve

na domu sploh lahko dobili, saj primanjkuje kadra, potrebe pa se povečujejo. Po poročanju medijev je konec leta 2022 pomoč na domu prejelo skoraj 9.000 ljudi in že pri tej številki sistem poka po šivih. Naslednje leto pa naj bi bilo upravičencev do oskrbe na domu v okviru sistema dolgotrajne oskrbe že 20.000. Za nemoteno izvajanje dolgotrajne oskrbe na domu je ključnega pomena zagotoviti kader, ki ga pa že zdaj primanjkuje. Izvajalci s področja dolgotrajne oskrbe že zdaj opozarjajo, da Zakon o dolgotrajni oskrbi ne rešuje ključnih težav, in sicer kadrovskih normativov in prenizkih plač. Če se pravice iz zakona zaradi kadrovske stiske ne bodo ustrezno izvajale, pa se lahko zgodi, da bo breme izvajanja dolgotrajne oskrbe na domu v velikem obsegu na plečih svojcev.

Glede na vse navedeno je več kot očitno, da vlada, niti ministrstvo za solidarno prihodnost nista sposobna zagotoviti nemotenega izvajanja Zakona o dolgotrajni oskrbi in zagotavljati upravičencem pravic, ki iz njega izhajajo.

S sprejetjem zakona decembra 2021 v času Janševe vlade je bil sistem dolgotrajne oskrbe dobro zasnovan in bi ga bilo potrebno zgolj pričeti izvajati ter skozi izvajanje nadgrajevati. Z njegovo ukinitvijo in s sprejetjem novega zakona v letu 2023 so bili porušeni dobri temelji, upravičencem pa so bile pravice ne samo bistveno zamaknjene in nekatere celo ukinjene, pač pa se tudi tiste, ki so uzakonjene, ne uresničujejo. Zaradi navedenih razlogov so nujne spremembe in dopolnitve obstoječega sistema.

II. Predlog sklepa za odločanje na seji DZ

Na podlagi 112. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21) je Državni zbor na seji sprejel:

SKLEP

- 1. Državni zbor Republike Slovenije poziva Vlado Republike Slovenije, da najkasneje do 30. junija 2024 Državnemu zboru Republike Slovenije v sprejem pošlje spremembe in dopolnitve Zakona o dolgotrajni oskrbi, ki bodo odpravile birokratske nesmisle in nepotreben obvezen prispevek za dolgotrajno oskrbo ter zagotovile izvajanje že uzakonjenih pravic.**

Obrazložitev:

Po več kot dvajsetih letih poskusov vzpostavitve ustrezno delujočega sistema dolgotrajne oskrbe in preko sto variantah zakona je vlada Janeza Janše v izjemno težkih časih epidemije COVID-19 pripravila predlog Zakona o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk), s katerim bi kot napredna, humana in socialno odgovorna družba, vsem državljanom, ki zaradi bolezni, starosti, poškodb ali invalidnosti ne zmorejo več samostojno poskrbeti zase, zagotovili pogoje za dostopno, kakovostno, varno in celovito obravnavo in oskrbo. Zakon je bil v Državnem zboru Republike Slovenije sprejet 9. decembra 2021, izvajati pa bi se moral začeti s 1. januarjem 2023. Ob tem

smo v takratni koaliciji poudarjali, da skrb za starejše ni samo naša dolžnost, ampak je tudi izraz družbene razvitosti, odgovornosti in empatije. Je odraz spoštovanja do ljudi, ki so gradili našo državo ter trdo delali in skrbeli za njen razvoj. Ponosni smo, da je takratni vladi in koaliciji ob grobem »metanju polen pod noge« s strani takratne opozicije in njene »civilne družbe«, pa tudi nekaterih, ki so zadolženi za izvajanje oskrbe starejših in nemočnih, uspelo presekali gordijski vozol dolgoletnih kupčkanj in preračunavanj na račun starejših in najšibkejših.

Zakon o dolgotrajni oskrbi je državljanom prinesel upanje, da v starosti ne bodo ostali sami in brez zdravstvene oskrbe ter pomoči. Sistem dolgotrajne oskrbe, s katerim se bo poskrbelo, da bo vsak starostnik svoja zadnja leta preživel brez nepotrebnih stisk in pomanjkanja, je bil vzpostavljen.

Kmalu po prisegi vlade dr. Roberta Goloba junija 2022 je koalicija strank Gibanje Svoboda, Socialni demokrati in Levica napovedala spremembo že veljavnega Zakona o dolgotrajni oskrbi. Namesto da bi nadaljevala priprave na vzpostavitev sistema s 1. januarjem 2023, je v javnosti pričela širiti informacije, da je zakon neizvedljiv, da pravice, za katere so bili roki jasno in povsem realno določeni, ne bodo mogle stopiti v veljavo pravočasno, da finančni viri niso zagotovljeni, da bo dolgotrajna oskrba po novem bistveno dražja, da bodo z letom 2023 nekateri uporabniki dolgotrajne oskrbe celo na slabšem, da se ukinja dodatek za pomoč in postrežbo, da se krši obstoječe kadrovske profile, ... Vse to so bile laži in zavajanja, saj so koalicijo gnali maščevalnost, zavist ter obračun in rušenje vsega dobrega, kar je v zgolj dveh letih naredila vlada Janeza Janše.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pod vodstvom Luke Mesca je pred poletjem 2022 pripravilo novelo zakona, s katero so uveljavitev posameznih pravic v okviru dolgotrajne oskrbe zamaknili za leto dni.

Konec novembra 2022 so volivci na referendumu odločali o noveli zakona Golobove vlade in zamiku uveljavitev pravic dolgotrajne oskrbe ter zamik potrdili.

Vlada ni sledila volji volivcev na referendumu in ni pripravila vsega za uveljavitev zakona z enoletnim zamikom, za kar so ji ljudje na referendumu dali mandat, pač pa je pripravila in na dopisni seji sprejela nov zakon, ki so ga 21. julija 2023 koalijski poslanci sprejeli. Z novim zakonom pa se je uveljavitev vseh pravic, razen ene, zamaknila za bistveno več kot za leto dni, za kar je dobila mandat vlada in koalicija na podlagi volje ljudstva izražene na referendumu .

Spomnimo tudi na ureditev statusa upokojencev, ki skrbijo za družinskega člana, ki ga je Zakon o dolgotrajni oskrbi (ZDorsk), ki je bil sprejet v času Janševe vlade, reševal in je enemu od upokojenih partnerjev omogočal pridobitev statusa oskrbovalca družinskega člana, česar zakon Golobove vlade ne omogoča. Čeprav so podatki jasni in kažejo, da je med tistimi, ki skrbijo za svoje družinske člane, največ prav upokojencev, ti po novem zakonu Golobove vlade ne morejo dobiti statusa oskrbovalca in pripadajočih pravic.

Lani smo v medijih prebirali novice, kako Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju ZZVS) vsem zavarovancem pošilja nerazumljive in povsem nepotrebne

odločbe glede upravičenosti do dolgotrajne oskrbe. Šlo je za nepotrebno pisno obvestilo, ki ga je na novo uzakonil zakon Golobove vlade, ki pa je davkoplačevalce stalo najmanj 1,3 milijona evrov. Gre za nepotreben birokratsko administrativen ukrep v 129. členu novega zakona, saj je bila v zakonu, ki je bil sprejet v času prejšnje vlade, predvidena ureditev statusa zavarovanca za dolgotrajno oskrbo po uradni dolžnosti, brez nepotrebne in drage papirologije.

S 1. januarjem 2024 bi morala stopiti v veljavo prva od pravic in sicer pravica do oskrbovalca družinskega člana. Te pravice s 1. januarjem 2024 ni pridobil nihče. Torej je ministrstvo, poleg prej navedenega, grobo kršilo zakon in številnim preprečilo uveljavitev uzakonjene pravice s 1. januarjem 2024. Tudi danes stanje ni veliko boljše. Zaradi formalnih postopkov glede priznanja upravičenosti, kjer postopki trajajo več mesecev, se zakon ne izvaja tako, kot je bil sprejet. Poleg tega številnim ni priznana upravičenost do oskrbovalca družinskega člana, bila pa bi jim priznana, v kolikor bi v veljavi ostal zakon prejšnje vlade (upokojeni partner, ki skrbi za ženo ali moža). Potrebno je ponovno opozoriti, da sta vlada in koalicija tudi v tem delu delovali mimo na referendumu izražene volje ljudi, ki so jim dali mandat samo za enoletni zamik pravic, ne tudi za njihovo krčenje. Po podatkih Skupnosti centrov za socialno delo so centri od decembra lanskega leta prejeli 1005 novih vlog za oskrbovalca družinskega člana in 466 vlog za preoblikovanje statusa družinskega pomočnika, ki je bil opredeljen v zakonu o socialnem varstvu. Tako oskrbovanci kot oskrbovalci so postali ujetniki neoperativne in nesposobne ekipe na Ministrstvu za solidarno prihodnost, kršene so jim pravice, ki jim pripadajo po zakonu.

Prav tako so na ZZZS v dopisu ministru za solidarno prihodnost Simonu Maljevcu opozorili, da nekateri ključni dogovori kljub večkratnim opozorilom niso uresničeni tudi po več mesecev in pri tem izpostavili: »Tak način dela predstavlja veliko tveganje, da sistem dolgotrajne oskrbe ne bo v celoti vzpostavljen in ne bo začel delovati v letu 2025.«. Na ZZZS tudi opozarjajo, da so že februarja predstavili rešitev informacijske podpore za izvajanje Zakona o dolgotrajni oskrbi v delu pristojnosti, ki jih ima ZZZS. Kljub dogovoru, da jih bo ministrstvo v sodelovanju z Inštitutom Republike Slovenije za socialno varstvo dopolnilo, se to še ni zgodilo. ZZZS pa tudi nima še nobenih informacij glede vzpostavitve začasnih informacijskih rešitev za vstopne točke na CSD in povezovanje teh z ZZZS.

Gleda na dosedanje neučinkovitost vlade in koalicije lahko upravičeno in z zaskrbljenostjo predvidevamo, da tudi druge pravice v okviru dolgotrajne oskrbe, ki so bile z novim zakonom itak zamaknjene, ne bodo uveljavljene niti v novo postavljenih rokih: pravica do dolgotrajne oskrbe na domu, pravica do dolgotrajne oskrbe v institucijah, pravica do denarnega prejemka in druge.

Pravica do dolgotrajne oskrbe na domu naj bi se začela izvajati s 1. julijem 2025. Obseg storitev dolgotrajne oskrbe na domu je predviden v enakem obsegu kot za uporabnike v domovih starejših občanov. Poleg tega je minister za solidarno prihodnost izpostavil, da bodo tudi tiste storitve, ki so bile do zdaj dosegljive samo v domu za starejše, dostopne tudi na domu. Denimo fizioterapija, delovna terapija in podobno. V realnosti pa se upravičeno postavlja vprašanje, ali bodo vsi upravičenci vse te storitve na domu sploh lahko dobili, saj primanjkuje kadra, potrebe pa se povečujejo. Po poročanju medijev je konec leta 2022 pomoč na domu prejemale skoraj 9.000 ljudi in

že pri tej številki sistem poka po šivih. Naslednje leto pa naj bi bilo upravičencev do oskrbe na domu v okviru sistema dolgotrajne oskrbe že 20.000. Za nemoteno izvajanje dolgotrajne oskrbe na domu je ključnega pomena zagotoviti kader, ki ga pa že zdaj primanjkuje. Izvajalci s področja dolgotrajne oskrbe že zdaj opozarjajo, da Zakon o dolgotrajni oskrbi ne rešuje ključnih težav, in sicer kadrovskih normativov in prenizkih plač. Če se pravice iz zakona zaradi kadrovske stiske ne bodo ustrezno izvajale, pa se lahko zgodi, da bo breme izvajanja dolgotrajne oskrbe na domu v velikem obsegu na plečih svojcev.

Glede na vse navedeno je več kot očitno, da vlada, niti ministrstvo za solidarno prihodnost nista sposobna zagotoviti nemotenega izvajanja Zakona o dolgotrajni oskrbi in zagotavljati upravičencem pravic, ki iz njega izhajajo.

S sprejetjem zakona decembra 2021 v času Janševe vlade je bil sistem dolgotrajne oskrbe dobro zasnovan in bi ga bilo potrebno zgolj pričeti izvajati ter skozi izvajanje nadgrajevati. Z njegovo ukinitvijo in s sprejetjem novega zakona v letu 2023 so bili porušeni dobri temelji, upravičencem pa so bile pravice ne samo bistveno zamaknjene, nekatere celo ukinjene, pač pa se tudi tiste, ki so uzakonjene, ne uresničujejo. Zaradi navedenih razlogov so nujne spremembe in dopolnitve obstoječega sistema.

III.

Pri obravnavi predloga priporočila v Državnem zboru Republike Slovenije in pri delu njegovih delovnih teles bo v imenu predlagateljev sodeloval poslanec **Zvone Černač**.

IV. Predlagamo, da se na sejo Državnega zbora Republike Slovenije povabi:

- dr. Roberta Goloba, predsednika Vlade Republike Slovenije,
- Simona Maljevca, ministra za solidarno prihodnost,
- Luko Mesca, ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

V. Gradivo za obravnavo na izredni seji Državnega zbora Republike Slovenije

Poleg besedila zahteve skupine poslank in poslancev za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije ter predlaganega priporočila so dodatna gradiva za obravnavo na seji državnega zbora tudi:

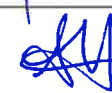

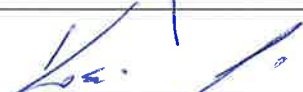

- Zakon o dolgotrajni oskrbi (ZDOsk), EPA 1972-VIII, dostopno v Lotus Notes.

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Priloga:

- podpisniki zahteve za sklic izredne seje Državnega zbora Republike Slovenije:
- JELKA GODEC
- ANJA BAH ŽIBERT
- FRANC BREZNIK
- ZVONKO ČERNAČ
- mag. KARMEN FURMAN
- RADO GLADEK
- mag. BRANKO GRIMS
- ALENKA HELBL
- ANDREJ HOIVIK
- JANEZ (IVAN) JANŠA
- JOŽEF JELEN
- ALENKA JERAJ
- FRANCI KEPA
- ANDREJ KOSI
- DANIJEL KRIVEC
- JOŽEF LENART
- SUZANA LEP ŠIMENKO
- TOMAŽ LISEC
- ŽAN MAHNIČ
- ZORAN MOJŠKERC
- BOJAN PODKRAJŠEK
- FRANC ROSEC
- ANTON ŠTURBEJ
- JOŽE TANKO

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV SDS

IME IN PRIIMEK	PODPIS
JELKA GODEC	
ANJA BAH ŽIBERT	
FRANC BREZNIK	
ZVONKO ČERNAČ	
mag. KARMEN FURMAN	
RADO GLADEK	
mag. BRANKO GRIMS	
ALENKA HELBL	
ANDREJ HOIVIK	
JANEZ JANŠA	
JOŽEF JELEN	
ALENKA JERAJ	
FRANCI KEPA	
ANDREJ KOSI	
DANIJEL KRIVEC	
JOŽEF LENART	
SUZANA LEP ŠIMENKO	
TOMAŽ LISEC	
ŽAN MAHNIČ	

ZORAN MOJŠKERC	
BOJAN PODKRAJŠEK	
FRANC ROSEC	
ANTON ŠTURBEJ	Anton Šturbej
JOŽE TANKO	